

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ ӨҢІРЛІК УНИВЕРСИТЕТИ

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ

6B02301 Қазақ филологиясы

2023 жылы қабылданғандар үшін

ҚОСТАНАЙ, 2023

Құрастырушылар:

Оразбаева Айтбibi Султановна, ф.ғ.к., доцент

Тасмағамбетова З.Ж., аға оқытушы, филология магистрі

Айтмағамбетова Тоты Әбдібекқызы, басшы, «Тілдарын» облыстық тілдерді оқыту орталығы

Дюсибаева Дариха Турibaевна, директор, Л.Толстой атындағы облыстық әмбебап ғылыми кітапхана

Есімхан Майнұр Дауылбайқызы, екінші оқу жылының магистранты, 7М02301 Қазақ филологиясы білім беру бағдарламасы

Есенжолова Ажар Ауезхановна, 4 курс студенті, 6В02301 Қазақ филологиясы білім беру бағдарламасы

Голова Ольга Александровна, 4 курс студенті, 6В02304 Орыс филологиясы білім беру бағдарламасы

Элективті пәндер каталогы. -Қостанай: А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ, 2023. - 36 б.

Элективті пәндер каталогы қысқаша сипаттамасы, оқыту мақсаты, оқу мазмұны және күтілетін оқу нәтижесі көрсетілген таңдау компонентіне кіретін пәндер тізімін қамтиды. 2023 жылдарда қабылданған кредиттік технология бойынша оқитын студенттерге арналған.

А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ-дың оқу-әдістемелік кеңесі отырысында бекітілді, 03.05. 2023 ж. № 5 хаттама

Мазмұны

Кіріспе.....	4
Семестр бойынша әлектиwtі пәндерді бөлу	5
1 2 курс студенттеріне арналған әлектиwtік пәндер.....	6
2 3 курс студенттеріне арналған әлектиwtік пәндер.....	19
3 4 курс студенттеріне арналған әлектиwtік пәндер.....	27

Kіріспе

Элективті пәндер каталогы оқытудың кредиттік жүйесі бойынша құрастырылады. Элективті пәндер каталогы жүйеленген таңдау бойынша пәндер тізімін және олардың қысқа сипаттамасын қарастырады.

Студент мамандықтардың міндетті компонент/жоғары оқу орны компонентінің пәндерін менгерумен қатар, ұсынылып отырған таңдау бойынша пәндерді таңдалу алуы тиіс.

Элективті пәндерді таңдауға әдвайзер кеңес береді. Студент әдвайзермен бірлесе отырып, студенттің жеке оқу жоспарын құру үшін пәндерге жазылу нысанын толтырады.

Құрметті студенттер! Білім беру траекториясының біртұтастығының ойластырылуы сіздің болашақта маман ретінде кәсіби дайындығыныздың деңгейіне ықпал ететінін есте сақтауыңыз керек.

Семестр бойынша элективті пәндерді бөлу

Пәннің атауы	Кредиттер саны	Академиялық кезең
Құқық және сыйбайлар жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері	5	4
Экология және тіршілік қауіпсіздігі		
Экономика және кәсіпкерлік негіздері		
Көшбасшылық негіздері		
Инклузивті өзара әрекеттесу этикасы		
Ғылыми зерттеулердің негіздері және академиялық хат		
Орфография және пунктуация практикумы	5	3
Көркем мәтінді лингвистикалық талдау		
Нормативтік қазақ тілі	5	4
Мәнерлең оқу		
Әлем әдебиетінің тарихы	3	4
Орыс әдебиетінің тарихы		
Қазіргі қазақ тілінің құрмалас сөйлем синтаксисі	5	7
Құрмалас сөйлем синтаксисінің практикумы		
XIX ғасырдағы қазақ әдебиетінің тарихы	5	4
Абайтану		
Корпустық лингвистика	3	6
Спичрайтинг негіздері		
Салғастырмалы грамматика	5	5
Қазақ тілінің тарихи грамматикасы		
Аударманың теориясы мен практикасы	5	6
Қазақ тілінің фразеологиясы		
XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті тарихы (1900-1930ж.)	5	5
XX ғасырдағы тарихи проза		
Копирайтинг негіздері	5	7
Іскерлік риторика		
Құжаттаманы басқару негіздері	5	7
Латын негізді қазақ әліпбі		
Функционалдық стилистика	6	7
Қазақ әдеби тілінің тарихы		
Ілеспе аударма негіздері	6	7
Аудармашы жұмысындағы Интернет-технология		

1 2 курс студенттеріне арналған элективтік пәндер

Құқық және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері / Основы права и антикоррупционной культуры / Basics of Law and Anti-Corruption Culture

Оқу мақсаты / Учебная цель

Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша құқықтық білім мен азаматтық ұстаным жүйесін қалыптастыру.

Оқыту нағијесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағанинан кейін білімалушылар

- Қазақстанның қолданыстағы заңнамасының негізгі ережелерін, Мемлекеттік басқару органдарының жүйесін, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мәнін, себептері мен шараларын түсінетін болады;
- оқиғалар мен әрекеттерді заң тұрғысынан талдайды;
- нормативтік актілерді қолдану, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлықтың алдын алудың рухани-адамгершілік тетіктерін қолданады;
- түрлі құжаттарға құқықтық талдау жүргізу дағдылары, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті жетілдіру дағдылары қалыптасады;
- өз өмірінде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық білімді қолданады;
- сыйбайлас жемқорлықтың мәні және оның пайда болу себептерін; сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін моральдық-адамгершілік және құқықтық жауапкершілік шараларын біледі;
- моральдық сана құндылықтарын іске асыруды және құнделікті практикада адамгершілік нормаларын ұстануды; жастар арасында сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін арттыру бойынша жұмыс жасауды меңгереді.

Курстың қысқаша мазмұны/ Краткое содержание курса

Мемлекет пен құқықтың негізгі ұғымдары мен категориялары. Құқықтық қарым-қатынастар. ҚР конституциялық құқығының негіздері. ҚР Әкімшілік және қылмыстық құқық негіздері. ҚР Азаматтық құқық негіздері.

"Сыйбайлас жемқорлық" ұғымының теориялық-әдіснамалық негіздері. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шарты ретінде қазақстандық қоғамның әлеуметтік-экономикалық қатынастарын жетілдіру. Сыйбайлас жемқорлық мінез-құлық табиғатының психологиялық ерекшеліктері. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерінде мемлекет пен қоғамдық үйымдардың өзара іс-қимылды.

Бағдарлама жетекшісі/ Руководитель программы

Байтасова М.Ж.

Экология және тіршілік қауіпсіздігі / Экология и безопасность жизнедеятельности/ Ecology and Life Safety

Оқу мақсаты / Учебная цель

Техносфера мен табиғи экожүйелер қызметіндегі қауіпті және төтенше қауіпті жағдайларда ескерту қабілеттері және әкоқорғау ойлауды қалыптастыру.

Оқыту нағтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар

- экологияның, тіршілік қауіпсіздігі мен тұрақты дамудың негізгі тұжырымдамаларын, антропогендік қызметтің әлеуметтік-экологиялық салдарын түсінеді;
- олардың жай-күйінің қауіпті деңгейінің туындауының алдын алу үшін табиғи және техногендік жүйелердің дамуы мен орнықтылығының зерделенген занылыштарын қолданады;
- іске асырылған және ықтимал қауіптердің теріс әсерін және олардың деңгейлерін, антропогендік қызмет тәуекелдерін бағалайды;
- техносфераның қауіпсіздігін арттыру бойынша іс - шараларды жоспарлайды;
- өз бетінше жұмыс істеу, командада жұмыс істеу, шешім қабылдау, сынни ойлау, цифрлық және ақпараттық-компьютерлік технологияларды қолданады, ақпаратпен жұмыс істеу дағдыларына ие болады.

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Аутэкология. Демэкология. Синэкология. Биосфера-ноосфералық концепциясы. Табиғи ресурстары және оларды тиімді пайдалану. Қазіргі жаһанды экологиялық және әлеуметтік -экологиялық мәселелер. Қоршаған орта және тұрақты даму. Қазақстан тұрақты даму жолында. Жасыл экономика. Колайлы тәуекелдің концепциясы. Қауіпті және зиянды факторлардың жіктелуі. Төтенше жағдайлар кезіндегі іс-қимылдар реттігі.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Жокушева З.Г

Экономика және кәсіпкерлік негіздері/ Основы экономики и предпринимательства/ Basics of economics and business

Оқу мақсаты / Учебная цель

Салауатты экономикалық ойды, бәсекелестік ортада кәсіпорындардың табысты кәсіпкерлік қызметін ұйымдастырудың теориялық және тәжірибелік дағдыларын қалыптастыру.

Оқыту нағтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар

- қазіргі заманғы экономика принциптері мен заңдылықтардың қызмет етілуін, экономикалық категориялар, микро және макроденгейдегі ұғымдық аппаратты түсінеді;
- экономикалық жағдайды талдайды;
- кәсіпкерлік қызметтің осы немесе басқа түрлерінің базалық процестерін белгілейді;
- табысты кәсіпкерлік қызметіне мінездеме береді;
- бизнес-жоспарды құрады және ұсынады;
- алған білімдерін пайдалы кәсіпкерлік қызмет үшін қолданады;
- кәсіпкерлік қызметті экономикалық және әлеуметтік басқару саласында дұрыс шешім қабылдай алады.

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Экономика қызмет етуінің іргелі мәселелері. Капитал. Сұраныс пен ұсыныс нарығы. Бәсекелестік және монополия. Кәсіпкерлік: түсінігі, мәні, негізгі түрлері және ұйымдастыру нысандары. Кәсіпкерлік қызметтегі тәуекелдер. Коммерциялық құпия және оны қорғау тәсілдері. Кәсіпкерлік қызметті қаржыландыру. Кәсіпкерлік мәдениеті және этикасы.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Баязитова И.А.

Оқу мақсаты / Учебная цель

Білімалушылардың көшбасшылық қасиеттерді, стильдерді, кәсіпорын, аймақ және жалпы ел деңгейінде әсер ету әдістерін тиімді пайдалану арқылы адамдардың мінез-құлқын және өзара әрекеттесуін тиімді басқару әдістемесі мен практикасын меңгеру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар

- басқарудың барлық деңгейлеріндегі үйымдардағы көшбасшылық мәселелерін теориялық және практикалық шешуге ғылыми көзқарастың мәні мен әдістерін түсінеді;
- басқарушылық міндеттерді шешу үшін көшбасшылық пен биліктің негізгі теорияларын қолданады;
- жеке басының артықшылықтары мен кемшіліктерін сынни бағалайды
- ұжымда жұмыс істеу; әлеуметтік маңызды мәселелер мен үдерістерді талдайды, топтық динамика үдерістерін және команданы қалыптастыру қағидаттарын білу негізінде топтық жұмысты тиімді үйымдастырырады;
- тұлғааралық, топтық және ұйымдастырушылық коммуникацияларды талдау және жобалайды;
- іскерлік қарым-қатынас дағдыларына ие болады; әр түрлі жағдайларға байланысты басқарудың алуан түрлі стильдеріне ие болады; көшбасшылық қасиеттерді зерттеу әдістері мен әдістемелеріне, көшбасшылық қабілеттерді дамыту технологияларына ие болады.

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Көшбасшылықтың табигаты мен мәні. Көшбасшылық және менеджмент. Көшбасшылықтың дәстүрлі концепциялары. Көшбасшылықтың инновациялық концепциялары. Топтар, командалар және команда құру. Көшбасшының дамуы. Өзгерістерді жүзеге асыру кезіндегі көшбасшылық. Көшбасшылық мәселелері.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Есімхан Г.Е.

Инклюзивті өзара әрекеттесу этикасы /Этика инклюзивного взаимодействия/ Ethics of inclusive interaction

Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose

Білім алушылар арасында инклюзивті өзара әрекеттестіктің инклюзивті мәдениеті мен әлеуметтік-психологиялық негіздерін қалыптастыру

Оқыту нағијесі / Результаты обучения / Learning outcomes

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар
Әлеуметтік-психологиялық білімді мүгедек адамдармен қарым-қатынаста қолдану.
Жеке құзыреттер қолдану мүгедектермен конструктивті қарым-қатынасты қалыптастыру үшін.

Пререквизиттері / Пререквизиты / Prerequisites

-

Курсың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary

Инклюзия бөлігі ретінде қарым-қатынас этикасы. Инклюзивті өзара әрекеттестіктің психологиялық негіздері. Мүгедектерді оңалту және әлеуметтік-психологиялық бейімдеу мәселелері; коммуникативтік құзыреттілік, өзара әрекет ету этикасы мен мәдениеті, мүгедектерді қабылдау стереотиптерін жену және олармен қарым-қатынас кезінде қарым-қатынас кедергілерін жену жолдары мен әдістері.

Постреквизиттері / Постреквизиты/ Postrequisites

-

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы/ Programme manager

Урдабаева Л.Е.

Орфография және пунктуация практикумы/ Практикум по орфографии и пунктуации/ Practice of Spelling and Punctuation

Оқу мақсаты / Учебная цель

Болашақ ұстаздың тіл ғылымының салаларымен байланысты сауатты жазу ережелерінің бағдарламалық материалдарын білім алушыларға тиянақты да жүйелі үйрету, іскерліктерін шындау. Сауатты жаза білетін ұрпак тәрбиелеу үшін білімді ұстаз тәрбиелеу.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- сөйлеу коммуникациясы практикасында қазақ әдеби тілінің негізгі орфоэпиялық, лексикалық, грамматикалық нормаларын қолданады;
- алған білімі мен дағдыларын тәжірибеде және құнделікті өмірде пайдаланады;
- тілдік бірліктерді қолданудың дұрыстығы, дәлдігі, орындылығы түрғысынан талдайды;
- қазіргі саяси, экономикалық, мәдени, әлеуметтік ортада қазақ тілінің емле және тыныс белгілерін менгеру деңгейін көрсете алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Түркі филологиясына кіріспе

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Қазақ орфографиясының пәні. Эріптердің емлесі. Дауысты дыбыс әріптерінің емлесі. Дауыссыз дыбыс әріптерінің емлесі. Түбір сөздердің жазылуы. Қосымшалардың жазылуы. Бірге жазылатын сөздер. Дефис арқылы жазылатын сөздер. Шылаулар мен одағайлардың жазылуы. Бас әріптің қолданылуы. Тасымал. Пунктуацияның зерттеу нысаны, міндеттері, маңызы. Қазақ тілі пунктуациясының жүйесі. Нұкте. Нұкте қойылатын орындар. Сұрау белгісі және қойылатын орындары. Леп белгісі және қойылатын орындар. Сейлем ішінде келетін тыныс белгілері. Үтір және қойылатын орындары. Сызықша және қойылатын орындары. Қос нұкте және қойылатын орындары. Нұктелі үтір. Тырнақша. Жақша. Тыныс белгілерінің қабаттаса қойылуы.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Нормативтік қазақ тілі

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Досова А.Т.

Көркем мәтінді лингвистикалық талдау / Лингвистический анализ художественного текста / Linguistic Analysis of Literary Text

Оқу мақсаты / Учебная цель

Білімалушылады көркем текстің эстетикалық мәнін ескеріп, оның тілдік құрылымын жүйелі талдауға даярлау

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- көркем мәтіндегі шығарманың идеялық-тақырыптық болмыс-бітімін айқындауға қызмет ететін өзара байланысты, шарттас элементтердің курделі құрылымдық бірлігі ретінде таниды;
- көркем шығарманы, оның образды-поэтикалық бітім-бейнесін зерттеудің әдістерін менгереді;
- нақты мәтінді лингвистикалық талдау міндеті арқылы көркем шығарманың бейнелі құрылымын қалыптастыратын тілдік материалдардың жүйелі ұйымдастыруын зерттеуді, басқаша айтқанда, жазушының тілдік және стилистикалық тұрғыдан алғанда шебер жазу мәнерін айқындайтын көркем зандалықтарды аша алады;
- мәтінге лингвистикалық тұрғыдан талдау жасай алады;
- лингвистикалық тұрғыдан талдау жасалып, қалыпқа түскен мәтіндерді күнделікті өмірде және қоғамдық өмірдің сан саласында қолдана алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Түркі филологиясына кіріспе

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Модуль 1. Көркем тексті лингвистикалық талдау пәні. Мәтін лингвистикасы. Мәтінді зерттеу бағыттары. Мәтінді лингвистикалық талдау әдістері. Лексика-семантикалық талдау әдістері. Классикалық әдіс. Дәстүрлі парадигмалық әдіс. Семантикалық әдіс. Лексика-семантикалық топтар бойынша талдау әдісі. Компоненттік әдіс. Эксперименталдық талдау әдісі. Көркем мәтінді стильдік талдау әдістері. Функционалдық стиль. Модуль 2. Мәтіндердің функционалдық-стильдік типологиясы. Ауызекі сөйлеу тілі. Ғылым тілі. Ресми тіл. Публицистика тілі. Көркем әдебиет тілі. 6 Көркем мәтінді талдау жолдары. Көркем әдебиет тілін талдау түрлері.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Мәнерлеп оқу

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Каипбаева А.

Нормативтік қазақ тілі/ Нормативный казахский язык/ Standard Kazakh

Оқу мақсаты / Учебная цель

Пәнді оқытуда қазақ тілінің фонетикалық, грамматикалық ерекшелігі жөнінде жан-жақты түсінік беру арқылы студенттердің білім деңгейін кеңейту.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- Дыбыс, фонема, әріптердің бір-бірімен байланысы және айырмашылығын, дыбыстардың айтылуы мен жазылуы арасындағы айырмашылықтарды дыбыстардың үндесу заңдылықтарымен байланыстарымен танысады;
- Қазақ тілінің дыбыстық құрамына, әр дыбыстың жасалуына т.б. ерекшеліктеріне толық мінездеме беру, морфологиялық, синтаксистік талдау жасау, тілдік дыбыстық талдаудың жаңа түрі – сатылай комплекті талдау, дыбыстарды математикалық тәсіл арқылы талдау жасай алады;
- Қазақ тілінің орфографиялық, орфоэпиялық ерекшеліктері, қазақ тіліндегі сөйлемдерде сөздердің орналасу тәртібін, олардың тіркесу заңдылықтарын игереді.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Орфография және пунктуация практикумы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Кіріспе. Фонетика. Орфография. Тіл дамыту. Лексикология. Сөздің формалары. Сөздердің мағыналық қатынасына қарай жіктелуі. Фразеология. Мақал-мәтел. Сөздердің шығу тегіне қарай бөлінуі. Сөздердің қолданылу аясына қарай бөлінуі. Сөздердің экспрессивтік-стильдік сипатына қарай жіктелуі. Морфология. Морфема. Жалғаулар мен сөз түрлері. Зат есім. Сын есім. Сан есім. Есімдік. Етістік. Есімше. Көсемше. Үстеу. Еліктеуіш сөздер. Шылау. Одағай. Сөз тіркесі синтаксисі. Сөздердің байланысу түрлері. Сөйлемнің айтылу мақсатына, интонациясына қарай бөліну. Жай сөйлем түрлері. Сөйлем мүшелері. Құрмалас сөйлем және оның түрлері.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Салғастырмалы грамматика, Қазіргі қазақ тілінің морфологиясы

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Күшкінбаева Қ.Т.

Мәнерлеп оқу / Выразительное чтение / Dramatic reading
Оқу мақсаты / Учебная цель
<p>Мәнерлеп оқу курсының мақсаты білім алушыға сөйлеу техникасын менгерту. Мәнерлі сөйлеу білу мен оқи білу деңгейіне көтерілу үшін, тілдің дыбыс шығаратын мүшелерін көп жаттықтыру, сөйлеу техникасын жақсы біліп, игеру. Сөйлеу мүшелері және оның дыбыс жасаудагы қызметін айту. Дикцияны жетілдіру, сөйлегенде дұрыс тыныс алуға әбден машықтандыру, әдеби тілдің дұрыс дыбысталуына жаттықтыру. Сөйлеу аппаратының мүкіссіз болуы мәнерлеп оқу мен оның техникалық жағының дұрыс үйымдастырылуына негіз екенін түсіндіру.</p>
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу аппаратына жататын дыбыстау мүшелерінің (өкпе, көмей, тамақ, дауыс шымылдығы, тамақ қуысы, ауыз қуысы, мұрын қуысы, тіл, бөбешік, (кішкене тіл), тіс, ерін, иек) қызметі туралы біледі; - Сөйлеу аппаратын күте білуді, дауысты бұзып алмау ережесін сақтауды менгереді; - Сөйлеу мен дауыстап оқу кезіндегі ерікті тыныс алуға сәйкес төселуді игереді; - Сөйлеу техникасына төсөледі: дұрыс тыныс ала біледі, дауысты жаттықтыра алады, дикцияны (үн реңкін) қалыптастыра алады.
Пререквизиттері / Пререквизиты
<p>Көркем мәтінді лингвистикалық талдау</p>
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса
<p>Көркем сөз оқу өнері сөйлеу техникасын менгеруді талап етеді. Сөйлеу техникасы сөйлеу мүшелерінің қызметімен тығыз байланысты. Сөйлеу техникасына жақсы жаттықпаған, дағыланбаған адам көркем шығарма текстін тындаушыларына ауызша мәнерде, мақамына келтіріп жеткізе алмақ емес. Демек, тексті оқыр алдында сөйлеу техникасына біршама көңіл бөліп, дайындық жұмысын жүргізу қажет. Сөйлеу техникасына: тыныс алу (ауаны ішке жұту, сыртқа шыгару), дауыс, дикция (үн реңкі) жатады. Тексті мәнерлеп окушы, әңгімелевуші сөйлеу техникасына ұдайы, үздіксіз жаттығып, дағылануы тиіс.</p>
Постреквизиттері / Постреквизиты
<p>Казіргі қазақ тілінің морфологиясы</p>
Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы
<p>Тулегенова Ш.И.</p>

Әлем әдебиетінің тарихы / История мировой литературы / History of world literature

Оқу мақсаты / Учебная цель

Әлем әдебиетінің процестерінің заңдылығын түсініп, шығармалардың көркемдік маңызын қофамдық жағдайлармен, замандардың мәдениетімен байланыстыра білу.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- Әлем әдебиетіндегі шығармалардың көркемдік ерекшеліктерін айқындауды;
- Әлем әдебиетінің ролі мен мағынасын, тарихи әдеби процестердің негізгі ерекшеліктерін, оның әдебиет пен мәдениеттің келешектегі дамуына дүниетанымдық, көркемдік, ұлттық ерекшеліктерін менгереді;
- Ақын-жазушылардың жалпы творчествосын, өзекті мәселелерін тарихи тұрғыдан жан-жақты қарастырып, бай әрі бағалы деректер негізінде нұсқалы, нәзік әрі терең талдау жасай алады;
- Әдебиеттің заңдылығын, шығармалардың көркемдік маңызын қофамдық жағдайлармен, замандардың мәдениетімен байланысын пайымдай алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Әдебиеттануға кіріспе және әдебиет теориясы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Кіріспе. Антикалық әдебиет. Орта ғасыр мен Қайта өрлеу дәуірінің әдебиеті. XYII- XYIIIғ.ғ әдебиеті. XIX ғ. Романтизм, реализм. XIX ғ. әдебиеті. Шығыс әдебиеті. Орыс әдебиетінің тарихы.

Постреквизиттері / Постреквизиты

XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті тарихы (1900-1930)

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмағамбетова З.Ж.

Орыс әдебиетінің тарихы / История русской литературы / History of Russian literature

Оқу мақсаты / Учебная цель

Білімалушыға орыс әдебиетінің тарихын таныстырыу. Ортағасыр поэтикасының негіздері. Ежелгі дәуір, XVIII, XIX және XX ғасыр әдебиетіндегі аса маңызды еңбектерге талдау жасау.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- негізгі көркем әдебиеттерді; оқытатын кезеңдегі оқу және ғылыми-монографиялық еңбектерді біледі;
- бағдарламаға енген көркем мәтіндерді талдайды; шығармалардың шығу төркіні мен түрін анықтайды; арнайы жазушылардың шығармашылығын мінездей алады.
- көркем әдебиеттегі арнайы мәтіндерді талдайды; нақты бір көркем шығарманың әдебиет үрдісіндегі рөлі мен орнын бағалай алады;
- әдебиеттің теориясы мен тарихы бойынша (ежелгі дәуір, XVIII, XIX және XX ғасыр әдебиеті), филологиялық талдау, мәтінді интерпретациялау, әдебиет тарихы бойынша түсінігі қалыптасады, орыс әдебиетінің қазіргі жағдайы мен даму бағыттары, әдебиет бағыттары, әлем әдебиетінің қазіргі жағдайы мен даму бағыттары туралы тұжырым жасай алады.

Пререквизеттері / Пререквизиты

Әдебиеттануға кіріспе және әдебиет теориясы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Курс «Орыс әдебиетінің тарихы» пәннің ғылыми және практикалық жағын таныстырады. Пән ежелгі дәуір, XVIII, XIX және XX ғасыр әдебиеті аймағындағы әдебиеттануға негізделген мол тәжірбиені менгеруге бағытталған. Пән бойынша орыс әдебиетінің классикалық шығармалары оқытылады.

Постреквизиттері / Постреквизиты

XX ғасырдағы тарихи проза

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Арсаева С.Б.

XIX ғасырдағы қазақ әдебиетінің тарихы / История казахской литературы XIX века / History of Kazakh literature of XIX c.

Оқу мақсаты / Учебная цель

XIX ғасыр әдебиетінің болмыс бітімін, көркемдік бейнелеудегі қайталанбас өзгешеліктерін таныту.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- XIX ғасырдағы қазақ тарихы және қазақ әдебиетімен, дәстүрлі айтыс өнерімен және оның өкілдерімен, Қоқан езгісіне карсылық сарынмен, әлеуметтік қайшылыктармен, сал-серілермен, ұлт-азаттық көтеріліс күрескерлерімен, олар туралы тарихи жырлармен, жаңа жазба әдебиет өкілдерімен танысады;
- XIX ғасырдағы қазақ әдебиетін зерттеудің өзекті мәселелерін, алдағы міндеттерін талдай алады;
- Осы пәнде оқытылған барлық тақырыптарды толық зерттеп, ойын дәлелді, жан-жақты талдаулармен жеткізе біледі.

Пререквизиттері / Пререквизиты

ХV-ХVІІІ ғ. қазақ әдебиетінің тарихы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

XIX ғасырда қазақ әдебиетінде жыр үлгісінің түрлі дәстүрлі жанрымен бірге жаңа өлең түрлері туып дамыды. Оқиғалы дастан-поэмалар, сыршыл лирика, айтыс түрлері, сатира, қиссалар, ауыз әдебиеті үлгілері қатар жасады. Көркем прозаның үлгілері, сынни мақалалар, түрлі баспасөз жанрлары, көркем аударма, ғылыми-публицистика туып, қалыптаса бастады. XIX ғасыр әдебиетінің аса көрнекті өкілдері: бостандық рухты, ұлт азаттығын жырлаған Махамбет ақын, Шерніяз, зар заман әдебиетінің ақындары - Дулат, Шортанбай, Мұрат, Әбубекір; айтыс ақындары - Шөже, Орынбай, Балта, Сүйінбай, Марабай; сал-серілер: Сегіз Сері, Біржан сал, Ақан сері, Жаяу Мұса, Мұхит; қиссаныл ақындар; жаңа жазба әдебиеті өкілдері - Шоқан, Ыбырай, Абай болып табылады.

Постреквизиттері / Постреквизиты

XX ғасырдың басындағы қазақ әдебиеті тарихы (1900-1930)

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмағамбетова З.Ж.

Оқу мақсаты / Учебная цель

Абай Құнанбайұлының қазақ жазба әдебиетінің көшбасшысы ретінде құбылыстық сипатын, бүкіл ақындық әлемін, өлең өнеріндегі өзгешілігін, шеберлігін таныту.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- Абай Құнанбайұлы шығармашылығының зерттелу жайы, абайтану ғылыминың тарихы туралы мәлімет алады;
- Ұлы ақынның ғұмырнамасына байланысты тың деректерге сүйене отырып, ақынның жазба әдебиеттің көшбасшы ретіндегі орынын айқындайды;
- Абайдың қазақ поэзиясына әкелген жаңалығын айтып, өлең өрнектерін дамытудағы рөліне анықтайды;
- Ғұлама ойшылдың философиялық нақыл сөздерінің мән – мағынасын ашып, тәлімгерлік тағылымын зерделейді;
- Ақынның аудармадағы еңбегін, басқа ел шығармаларын қазақ тіліне аударудағы шеберлігін айқындайды.

Пререквизиттері / Пререквизиты

ХV-ХVІІІ ғ. қазақ әдебиетінің тарихы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Кіріспе. Адамзаттың Абайы. Ақын өмір сүрген заман. Абайдың рухани дүниетанымының өсу және қалыптасу кезеңдері. Ақынның халық даналығын тануы. Абай шығармаларындағы шығыстық сарындар. Абай және орыс әдебиеті. Абайдың Пушкиннен аудармалары. "Онегиннің өлердегі сөзі" өлеңі. Абайдың өзінің тапқан көркемдік шешімі. Абай және батыс әдебиеті. Дж.Байрон «Көңілім менің қаранды», А.Мицкевичтен «Тұтқындағы поляк жандаралының сөзі», И.В.Гете-М.Ю.Лермонтов «Қаранды түнде тау қалғып» өлеңдері. Абай мұрасының орыс және өзге тілдерде танылуы. Абай мұрасын зерттеушілер. М.Әузевтің абайтануға қатысты зерттеу еңбектері. Абайтану ғылыминың қалыптасуы. Ақын шығармаларының басылымдары.

Постреквизиттері / Постреквизиты

ХХ ғасырдағы тарихи проза

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмагамбетова З.Ж.

2 3 курс студенттеріне арналған элективтік пәндер

XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті тарихы (1900-1930ж.) / История казахской литературы начала XX века (1900-1930 г.) / History of Kazakh literature of XX c. (Initial period: 1900-1930)

Оқу мақсаты / Учебная цель

XX ғасыр басындағы қазақ әдебиетіндегі әдеби бағыттарды, шығармашылық ізденістерді зерделеу арқылы әдебиеттің болмыс-бітімін айқындау.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- 1900-1920 жылдар Кеңес дәуіріне дейінгі қазақ әдебиеті, 1920-1930 жылдар Кеңес дәуіріндегі қазақ әдебиетінің алғашқы кезеңіндегі зерттеулер, олардың ерекшелігі, қоғамдық жағдай және XX ғасырдың басындағы әдебиеттің келелі мәселелеріне арналған зерттеулердің жүргізілуі жөнінде, осы кездегі ақын-жазушылар еңбектерінің көркемділік ерекшелігін біледі;
- Пән бойынша өтілген тақырыптар жөнінде толық мәліметтерді менгеріп, жеткізе алады, талдау жасай алады;
- Проза, поэзия, лириканың дамуы мен қалыптасуы, әдебиеттану мен сынның дамуы, байланысы, осы кезең әдебиетіне жататын ақын-жазушылар және олардың еңбектерінің көркемділігі жайында, олардың зерттелуі жайында, қазақ әдебиетіндегі рөлі жайында пікір білдіре алады;
- Ақын-жазушылардың өмірі мен шығармашылық жолын, еңбектерінің көркемдік күндылығын, қазақ әдебиетіндегі орны жөніндегі ғалымдар зерттеулерінен тұжырым келтіре алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Әлем әдебиетінің тарихы, XIX ғасырдағы қазақ әдебиетінің тарихы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Модуль 1. XX ғасыр басындағы тарихи-әлеуметтік жағдай және әдеби-көркемдік ізденістер. Қазақстанның Ресей отаршылдығы тұсындағы қоғамдық - әлеуметтік жағдайы. XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті дамуының екі кезеңге бөлінуінің себептері. Бағыт, ағым туралы жалпы түсініктер. XX ғасыр басындағы қазақ әдебиетінің жалпы жетістіктері, өсу белестері. Нұржан Наушабаев. Шәді Жәңгіров. Мәшін Жұсіп Көпееев. Мақыш Қалтаев. Шәкәрім Құдайбердиев. Мұхамеджан Сералин. Сұлтанмахмұт Торайғыров. С. Дөнентаев. С. Дөнентаев. Модуль 2. Діни-агартушы, агартушы-демократ, ұлт-азатшыл бағыттардың белгілі өкілдері. Ғұмар Қарашев. Ахмет Байтұрсынов. Міржақып Дулатов. Жұсіпбек Аймауытов. Мағжан Жұмабаев. Берніяз Күлеев. Бейімбет Майлин. Сәкен Сейфуллин. Илияс Жансүгіров.

Постреквизиттері / Постреквизиты

XX ғасырдың II-жартысындағы қазақ әдебиеті

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмағамбетова З.Ж.

XX ғасырдағы тарихи проза / Историческая проза XX века/Historical prose of the twentieth century

Оқу мақсаты / Учебная цель

XX ғасырда жазылып жарық көрген, әдебиеттің тарихы мен процесінде айрықша орны бар тарихи прозаны идеялық, жанрлық, көркемдік-бейнелеу тәсілдері тұрғысынан талдау.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар

- XX ғасырдағы тарихи прозаның қалыптасуы, дамуы жайлы зерттеу жұмыстарымен танысады;
- Тарихи оқиғаларды шығармаларына арқау еткен ақын-жазушылардың өмірі мен шығармашылығы, еңбектерінің көркем құндылығы жөнінде ой-тұжырым жасай алады;
- Әдебиет пен тарихтың өзара байланысы, тарихи образ жасау ерекшеліктері, қыындықтары жайында пікір алмаса алады;
- Әдеби шығарманы талдай алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Орыс әдебиетінің тарихы, Абайтану

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

М.Әузев «Қараш-қараш оқиғасы». Повестің тарихи негізі. «Абай жолы» – тарихи эпопея. Романдағы суретtelінетін дәуір шындығы. Эпопеяның негізін құраған тарихи өмір шындығы, этнографиялық фактілер және олардың көркемдік-эсетикалық қызметі. С.Мұқанов «Аққан жұлдыз» романы. Шоқан бейнесі және тарихи шындық. I.Есенберлин "Алтын орда", "Көшпендейлер" трилогиясы. Э.Нұрпейісов «Қан мен тер» трилогиясы.

Постреквизиттері / Постреквизиты

XX ғасырдың II-жартысындағы қазақ әдебиеті

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмағамбетова З.Ж.

Салғастырмалы грамматика / Сопоставительная грамматика / Contrastive grammar

Оқу мақсаты / Учебная цель

Қазақ және орыс тілдерінің ерекшеліктерімен танысып, оларды салғастыру тәсілдері мен принциптерін менгеру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- Қазіргі қазақ және орыс тілдерінің арнайы теориялық және практикалық кешенін; сөз тіркесі мен сөйлемдерді лингвистикалық талдаудың барлық түрлерімен танысады;
- өзінің оқытушылық қызметінде әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар әдістемелерін қолданады; Отандық және шетел авторлар еңбектерін салыстырады; орыс және қазақ сөйлемдерін салыстыруда тірек ұқсастықтарды сол ұқсастықтар мен айырмашылықтардың болу себептері мен заңдылықтарын анықтайды, тілдердің әртүрлі сөз бөліктерін менгереді, сонымен қатар салыстырмалы тілдердің тілдің көріністегі ұқсас және айырым белгілерін менгереді;
- Қазақ және орыс тілдерін фонетикалық, морфологиялық, синтаксистік түрғыдан талдайды, түрлі мәтіндермен жұмыс жасайды; аударма кезінде керек болатын компьютерлік бағдарламаларды менгереді; тілдердің артикуляциялық ерекшеліктерін игереді;
- орыс және қазақ тілдерінің морфологиялық жүйесі мен лексикалық мінездемесін салыстыра алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Нормативтік қазақ тілі

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Модуль 1. Фонетика. Қазақ және орыс тілдеріндегі дыбыстардың жіктелуі. Консонантизмдер. Буын. Тасымал. Фонемалардың алмасуы.

Модуль 2. Грамматика. Қазақ және орыс тілдерінің морфологиясы. Зат есім. Сын есім. Сан есім. Есімдік. Етістік.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Аударманың теориясы мен практикасы

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмагамбетова З.Ж.

Қазақ тілінің тарихи грамматикасы / Историческая грамматика казахского языка / Historical grammar of the Kazakh language

Оқу мақсаты / Учебная цель

Қазақ тілінің тарихи лексикалық қоры мен құрамын, толығу жолдары мен жүйесін, тіл тарихының қалыптасу, кемелдену жолындағы фонетикалық өзгерістердің рөлін, этимологиялық және этнолингвистикалық ерекшеліктерін, сөзжасам жүйесі мен оның теориялық номинациялық қисындарын, грамматикалық құрылымындағы тұлғалық және қызметтік, мағыналық өзгерістердің себебі мен салдарын, сөз және сөйлем құрылымының күрделену сипатын т.б. ғылыми негіздерін кешенді түрде оқыту.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- қазақ тілінің тарихи грамматикасының лексикасын, фонетикасын, грамматикасын біледі;
- қазақ тіліндегі сөздердің шығу тарихын, түрлену жүйесін, фонетикалық, лексикалық ерекшеліктерін қарастырады;
- тарихи мәтіндерге грамматикалық, морфологиялық және фонетикалық талдаулар жасайды;
- кәсіби ортада өз еңбегін ғылыми негізде ұйымдастыра біледі.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Түркі филологиясына кіріспе

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Қазақ тілінің тарихы: лексикология, фонетика, сөзжасам. Қазақ тілінің тарихи дамуы, зерттелуі. Тарихи лексикология. Тарихи фонетика. Тарихи сөзжасам. Қазақ тілінің тарихи грамматикасы: морфология, синтаксис. Тарихи морфология. Тарихи синтаксис. Жай сөйлемнің дамуы. Құрмалас сөйлем.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Қазақ тілінің фразеологиясы

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Оразбаева А.С.

Аударманың теориясы мен практикасы/ Теория и практика перевода/ Theory and Practice of Translation

Оқу мақсаты / Учебная цель

Аударматану ғылымының теориялық мәселелері, аударма жасаудың техникасы, әдіс-тәсілдері мен аудармаға және аудармашыға қойылатын талаптар, аударма саласының жанрлық түрлері, қазақ ісқағаздары және олардың аударылуы, термин және терминология мәселелерін қарастыру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- Аударма кезінде білім алушылар сөздің мағынасын түсініп, лексика және грамматикалық талаптарды, ұғымдар мен категорияларды жан-жақты терең қамти біледі;
- Балама аударма, тұра аударма, жалпылама аударма сияқты түрлерін менгереді;
- Аударма жасауда сөздікпен жұмыс жасауды игереді;
- Аударма жұмысында теориялық білімді практикалық негізде жүйелі пайдалана алады.

Пререквизеттері / Пререквизиты

Салғастырмалы грамматика

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Аударманың зерттелуі. Аударманың жалпы лексикологиялық белгілері. Аудармадағы лексикалық вариант түсінігі. Ауызша және жазбаша аударма түрлері. Адекватты аударма ерекшелігі. Сөз мағынасының аударма процесінде берілуі. Эквивалентсіз құбылыс, белгілері, берілу жолдары. Реалия-сөздер, топталуы, Реалия-зат, реалия-термин түсінігі. Аудармадағы тұрақты тіркестердің ерекшелігі. Аудармадағы грамматикалық айырым. Аударма процесінде қолданылатын бірліктер, түрлері, ерекшелігі. Аударма трансформациялары, олардың негізгі типтері, берілу жолдары. Аударма трансформациясының тіл, норма жүйесіне қатыстырылышы.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Ілеспе аударма негіздері

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмағамбетова З.Ж.

Қазақ тілінің фразеологиясы / Фразеология казахского языка / Phraseology of Kazakh language

Оқу мақсаты / Учебная цель

Сөздердің, күрделі сөздердің мағынасы мен шығу төркіні жөнінде, тұрақты тіркестердің, оның ішінде фразеологизмдердің құрамы мен құрылышы, өзіндік белгілері, даму тарихы жөнінде, олардың стильдік мәні мен сипаты жайында, қолдану қабілеттілігі, сөздік құрам жайында мағлұмат беру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- Мағынаның ара жігін, фразеологизмдердің өзіне тән белгілерін, тұлғалық, мағыналық ерекшеліктерін, фразеологизмдердің түрлерін, фразеологизмдердің құрамы мен құрылышын біліп шығады;
- Берілген мәтіннен фразеологизмдерді тауып, олардың өзіндік ерекшеліктерін түсіндіріп бере алуды;
- Фразеологизмдердің лексикалық, стильдік қолданысын түсінуді, кәсіби қызметінде міндеттер қою және оны шешудің дұрыс жолын таңдай біледі;
- Оқу-кәсиби міндеттерін шешу үшін ғылыми ақпаратты жинауда және талдауда заманауи ақпараттық және коммуникациялық технологияларды пайдалану мәселелерінде, заманауи компьютерлік технологияларды, интерактивті оқыту әдестерін пайдалана отырып, орта оқу орындарында қазақ тілі фразеологиясын оқытудың кәсіби-практикалық танымын және дағдыларын қалыптастыра алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Қазақ тілінің тарихи грамматикасы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Фразеологизмдердің теориялық негізі. Тұрақты тіркестер. Фразеологизмдердің зерттелуі. Фразеологизмдерге үйітқы сөздер. Фразеологизмдер топтау мәселесі. Фразеологиялық норма және одан мақсатты ауытқудың түрлері. Көркем шығарма тіліндегі тұрақты тіркестер. Фразеологизмдердің пленастикалық, элипсистік тәсілімен жүмсалу ерекшелігі. Авторлық қолданыстағы тұрақты оралымдар. Тұрақты тіркестердің функционалды стильтүрлерінде қолданылуы. Сөйлеу тілі реңкіндегі фразеологизмдер. Стильдік контраст – кейіпкер тілін даралаудың бір тәсілі. Кітаби тіл реңкіндегі лексика-фразеологиялық бірліктер. Фразеологизмдердің стилистикалық қызметі. Бейтарап қолданылатын фразеологизмдер.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Аудармашы жұмысындағы Интернет-технологиялар

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Күшкінбаева К.Т.

Корпустық лингвистика / Корпусная лингвистика/Corpus linguistics

Оқу мақсаты / Учебная цель

Білімалушыларға зерттелетін тілдік құбылыстарды талдауға ғылыми-бағдарлы көзқарасты қалыптастыру, оларды корпус лингвистикасының келешегі зор ғылыми бағыттарымен таныстыру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- қазақ тілінің ұлттық корусының жалпы сипаттамасы туралы түсінік қалыптастырады;
- ұлттық корпусты іс жүзінде қолданудың дағдысын менгереді;
- корпустық лингвистиканың ғылыми негіздемесін біледі;
- оқу процесінде корпустық технологияны қолдана алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Ғылыми шығармашылық технологиялары

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Қолданбалы тіл білімінің мәселелер мен перспективалары. Қазіргі корпустық лингвистиканың даму бағыттары Әлемдегі қолданыстағы іргелі мәтіндік корпустарға шолу. Қазіргі тілдік корпустардың типологиясы. Лингвистикалық корпустарды білім беруде қолдану тиімділігі. Замануи корпустық лингвистиканы оқыту үрдісіндегі перспектиvasы. Корпусты құрастыру процесінің кезеңдері. Мәтіндік корпустар мазмұндық құрылымына қойылатын талаптар. Қазақ тілінің ұлттық корпусы мазмұнының қалыптастыру принциптерінің әдістемелік моделі.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Копирайтинг негіздері, Функционалдық стилистика

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Досова А.Т.

Спичрайтинг негіздері/ Основы спичрайтинга/ Speechwriting Basics

Оқу мақсаты / Учебная цель

Спичрайтер қызметінің негіздерін және ауызша көпшілік алдында сөйлеу үшін мәтіндерді дайындау мен жазудың PR - технологияларын игеру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- ауызша және жазбаша сөйлеуді логикалық тұрғыдан дұрыс, дәлелді және нақты құра алады;
- ғаламдық компьютерлік желілерде ақпаратпен жұмыс істей алады;
- қазіргі ақпараттық заман дамуындағы ақпараттың мәні мен маңызын түсіну қабілетіне ие болады;
- осы процесте туындайтын қауіптер мен қатерлерді түсінуді, ақпараттық қауіпсіздіктің, оның ішінде мемлекеттік қупияны қорғаудың негізгі талаптарын сактауды үйренеді;
- мәтіндік және аудиовизуалды ақпараттық материалдарды дайындау қабілетіне ие болады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Ғылыми шығармашылық технологиясы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Кіріспе. Спичрайтинг PR-технология және мамандық ретінде. Пәннің негізгі түсініктері. Көпшілік алдында сөйлеуге дайындық. Көпшілік алдында сөйлеу типологиясы. Көпшілік алдында сөз сөйлеуді дайындау кезінде аудиторияның ерекшеліктерін ескеру. Көпшілік алдында сөз сөйлеу мәтінін жазу. Ауызша көпшілік алдында сөйлеуді ұйымдастыру.

Постреквизиттері / Постреквизиты

Іскерлік риторика

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Досова А.Т.

3-4 курс студенттеріне арналған элективтік пәндер

Қазіргі қазақ тілінің құрмалас сөйлем синтаксисі / Синтаксис сложного предложения современного казахского языка / Complex sentence of modern Kazakh

Оқу мақсаты / Учебная цель

Қазақ тілінің грамматикалық жүйесін ғылыми-теориялық негізде таныту, құрмалас сөйлемдердің түрлерін оқыту және олардың құрмаласуының амал-тәсілдерін үйрету.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- құрмалас сөйлем түрлерін ажыратып, құрмалас сөйлемнің құрылымдық элементтерін құрмалас сөйлем материалдары негізінде бағдарлайды;
- құрмалас сөйлемдердің синтаксистік жүйесін, құрмалас сөйлемнің құрылымдық сипаты мен мағыналық түрлерін ғылыми-практикалық түрғыда менгереді;
- теориялық білімді практикамен ұштастырып, тіл фактілерін нақты танып, оларды кәсіби және коммуникативті мақсатта қолданады;
- мәтін құрамындағы құрмалас сөйлемдерге синтаксистік талдау жасайды.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Казіргі қазақ тілінің жай сөйлем синтаксисі

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Құрмалас сөйлем. Құрмалас сөйлемнің грамматикалық белгілері. Құрмалас сөйлемдердің алғашқы түрлері. Жай сөйлемдерді салаластыруышы және сабактастыруышы амал-тәсілдер. Салалас құрмалас сөйлемдер. Сабактас құрмалас сөйлемдер. Арасынан құрмалас сөйлемдер. Көп компонентті құрмалас сөйлемдер.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Оразбаева А.С.

Құрмалас сөйлем синтаксисінің практикумы / Практикум синтаксиса сложного предложения/Practical sentence syntax

Оқу мақсаты / Учебная цель

Білімалушылардың құрмалас сөйлем синтаксисі бойынша теориялық білімдерін практикалық жұмыстардың түрлері арқылы бекіте отырып, құрмалас сөйлемдердің түрлеріне қарай талдау дағдыларын қалыптастыру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- білім алушылар қазақ тілінің грамматикалық құрылымын, құрмалас сөйлемдерді топтастыру принциптерін біледі;
- құрмалас сөйлемдердің түрлеріне қарай синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, синтаксистік талдау жасайды;
- практикалық және пәнаралық жобалармен жұмыс істеуге бейімделіп, мамандық бойынша өз енбегін практикалық тұрғыда ұйымдастыра отырып, көсіби ортада ғылыми-практикалық біліктілік дағдыларын сапалы ұсына алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Казіргі қазақ тілінің жай сөйлем синтаксисі

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Бұл пән бойынша құрмалас сөйлемдердің теориялық мәселелері практикалық тұрғыда қарастырылады. Құрмалас сөйлем синтаксисі. Құрмалас сөйлемдердің салалас, сабактас болып топтасу принциптері. Жай сөйлемнің бір-бірімен құрмаласу тәсілдері. Салалас құрмалас сөйлемдер. Сабактас құрмалас сөйлемдер. Арасынан құрмалас сөйлемдер. Көп компонентті құрмалас сөйлемдер.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Оразбаева А.С.

<p><i>Копирайтинг негіздері/ Основы копирайтинга / Copywriting Basics</i></p> <p><i>Оқу мақсаты / Учебная цель</i></p> <p>Білім алушыларды жарнамалық, ақпараттық, презентациялық және басқа мәтіндерді құруға және орналастыруға үйрету. Мазмұнды құру және орналастыру стратегиясын қалыптастыру дағдыларын қалыптастыру, әр түрлі жарнамалық арналар үшін лендингтер және мәтіндер жасау, мәтіндерді қолдана отырып, брендтер мәселесін шешу.</p>
<p><i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения</i></p> <p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - копирайтинг негіздерін біледі; - жарнамалық мәтіндерді құрастыра алады; - жарнамалық мәтіндердің түрін ажыратса алады; - мультимедиялық орта жағдайындағы жұмыстың ерекшелігін түсінеді; - түрлі белгілік жүйелерде (аудио-, визуально-, графика, анимация) медиа өнімді дайындау әдістері мен технологияларын менгеру қабілетіне ие болады.
<p><i>Пререквизиттері / Пререквизиты</i></p> <p>Корпустық лингвистика</p>
<p><i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса</i></p> <p>Копирайтинг тарихы. Мәні, міндеттері мен функциялары. Жарнамалық мәтінді құру процесі. Ақпарат жинау. Жарнамалық мәтіндердің ерекшеліктері. Әр түрлі БАҚ үшін жарнамалық мәтіннің ерекшелігі. Жарнамалық мәтіндегі пайда. Жарнама стратегиясы. Жарнама идеясы.</p>
<p><i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы</i></p> <p>Досова А.Т.</p>

<i>Іскерлік риторика/ Деловая риторика/ Business rhetoric</i>
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель</i>
<p>Білім алушыларды заманауи риторикамен тиімді сөйлеу қарым-қатынасы туралы ғылым ретінде таныстыру, практикалық риторикалық дайындықты қамтамасыз ету, сөйлеу шеберлігінің негізін қалау, кәсіби қарым-қатынастың өзекті жағдайларында тиімді сөйлеу мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.</p>
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения</i>
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - риториканың негізгі ұғымдарын, атап айтқанда, іскерлік риториканы, риторикалық тексттер мен жанрларды, сөз сөйлеуге дайындық кезеңдерін, спикерлердің түрлерін және заманауи спикерге қойылатын талаптарды, іскерлік қарым-қатынас ерекшеліктерін біледі; - ғылыми және анықтамалық әдебиеттерді, библиографиялық дереккөздерді және заманауи іздеу жүйелерін пайдалана алады; - риторикалық талдау әдістемесін қолданады, кәсіби маңызды риторикалық жағдайларда сөйлеу шеберлігінің негіздерін қолданады; - іскерлік қарым-қатынастың өзекті жағдайларында тиімді сөйлеу мінез-құлық дағдыларын қолданады; - қазіргі риторикада қабылданған ұғымдар мен терминдердің жиынтығын, көпшілік алдында сөйлеу, іскерлік қарым-қатынас дағдыларын игереді.
<i>Пререквизиттері / Пререквизиты</i>
Спичрайтинг негіздері
<i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса</i>
<p>Сөйлеу оқиғасы және оның компоненттері. Сөйлеу мінез-құлқының ағымы және сөйлеу жағдайы. Коммуниканттар (адресант және адресат, алушы және жіберуші). Коммуниканттардың тұрақты және ситуациялық рөлдері. Көпшілік алдында сөйлеу шеберлігінің негіздері. Сөйлеушінің адамгершілік парызы. Ритордың бейнесі (сөйлеушінің факторы). Іскерлік қызметтегі коммуникативтілік. Аудиторияның назарын басқарудың жалпы принциптері. Іскер адамның сөйлеу техникасы. Көпшілік (іскерлік) сөйлеудің түрлері мен жанрлары. Сөйлеу мәнері (элокация). Троптар (метафора, метонимия, ирония, парадокс, тұспал). Фигуралар (антитета, градация, қайталу).</p>
<i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы</i>
Досова А.Т.

Құжаттаманы басқару негіздері / Основы управления документацией / Fundamentals of Document Management

Оқу мақсаты / Учебная цель

Білім алушыларда құжаттарды басқару дағдыларын қалыптастыру, іскерлік (басқарушылық) операцияларды жүргізуі дәлелдеу мақсатында ұйымдарда құжаттарды жасау, пайдалану, сақтау және жою бойынша жоспарлы және тиімді іс-қимылдарға үйрету.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- құжаттаманы класификациялау және сәйкестендіру тәсілдеріне ие болады;
- мекеменің, ұйымның нормативтік-анықтамалық құжаттамасын өзірлеу және бекіту тәртібін біледі;
- нормативтік-анықтамалық құжаттаманы өзектендіруге, өзгерістер енгізуге және қайта бекітуге қойылатын талаптарды біледі;
- құжаттардың тиісті редакцияларын оларды қолдану орындарында қамтамасыз ету және ескірген құжаттарды абайсызда пайдаланудың алдын алу жүйесін біледі.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Ғылыми шығармашылық технологиясы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Нормативтік-анықтамалық құжаттарды сәйкестендіру. Нормативтік-анықтамалық құжаттардың, лауазымдық нұсқаулықтардың және бөлімшелердің ережелерінің құрылымына қойылатын талаптар. Құжаттардың мазмұны мен ресімделуіне қойылатын талаптар. Основные этапы разработки нормативно-справочных документов. Құжаттарды қолданысқа енгізу. Құжаттарды талдау және өзектендіру. Құжаттарға өзгерістер енгізу тәртібі.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Досова А.Т.

Латын негізді қазақ әліпбі/ Казахский алфавит на основе латинской графики /Kazakh alphabet based on latin graphics

Оқу мақсаты / Учебная цель

Қазақ тілінің жалпыға ортақ, міндепті емле ережелерімен бекітілген заңнамалық нормаларына сәйкес тіл дыбыстары мен олардың орфографиялық, орфоэпиялық, жазу, айту, оқу, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- қазақ жазуының латын әліпбіне өту шешімінің тарихи негізdemесі, жазудың ұлттың бірегейлікті, бұқаралық сананы қалыптастырудың қызметі мен маңызы, тілдің жазба түрі мен ауызша түрінің айырмашылығы туралы іргелі, қолданбалы білім алады;
- жазу мәдениеті мен емле сауаты мамандардың жоғары біліктілігінің көрсеткіші болатыны, қазақ тілінде жаңа графикамен жазу және ісқағаздарды жаңа емлемен жүргізу мемлекеттік тілдің мәртебесін бекітетіні және қазактілді тұлғаның беделін арттыратыны туралы идеялармен қаруланады;
- жаңа қазақ әліпбінің графикасы мен құрамы және әріп-фонема арақатынасы, жаңа қазақ әліпбі таңдалуының қысқаша тарихы, қазіргі айтылым нормалары мен жазудың арақатынасы туралы жаңа білімдер алады;
- қазақ тілі емле ережелерінің басты және қосалқы ғылыми ұстанымдары, қазақ емлесіндегі дәстүр мен жаңашылдық; қазақ тілі емлесіндегі жаңалықтардың лингвистикалық негіздері туралы білімдерін арттырады;
- жаңа емле ережесіндегі негізгі нормалармен танысады, емлесі қыын сөздердің емле уәжін менгереді, оны үйретудің әдіс-тәсілдерін жинақтайды, тақырып бойынша сабак беріп үйренеді;
- тақырыптарды жеңіл, тез менгертудің әдіс-тәсілдерін менгереді;
- IT құрылғыларын қолданып, компьютер тақтасында жазуға, теруге дағдыланады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Білім берудің инновациялық технологиялары

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Қазақ жазуының латын әліпбіне өту шешімінің тарихи негізdemесі, жазудың ұлттың бірегейлікті, бұқаралық сананы қалыптастырудың қызметі мен маңызы, тілдің жазба түрі мен ауызша түрінің айырмашылығы. Жаңа қазақ әліпбінің графикасы мен құрамы және әріп-фонема арақатынасы, жаңа қазақ әліпбі таңдалуының қысқаша тарихы, қазіргі айтылым нормалары мен жазудың арақатынасы. Жаңа әліпбіге негізделген емле ережесіндегі тараулар, параграфтар, ескертулер.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тулегенова Ш.И.

Функционалдық стилистика/ Функциональная стилистика/ Functional stylistic

Оқу мақсаты / Учебная цель

Стилистиканың негізгі мәселелерімен, стильтерді тілдік ұйымдастыруымен, тілдік құралдарды сөйлеуде қолдану заңдылықтарымен таныстыру, сонымен қатар, дұрыс мәдениетті сөйлеу негіздерін қалыптастыру.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- Стилистика және сөйлеу мәдениетін толық біле алады;
- Пәндегі ұғымдар мен категорияларды және эстетика қағидаларын менгереді;
- Өз ойын еркін жеткізіп, мәдениетті, сауатты, әдеби тілде сөйлеуді игереді;
- Лирика, сатира, философия, сын туралы өз ойын еркін білдіре алады.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Корпустық лингвистика

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Кіріспе. Стилистиканың зерттейтін мәселелері. Функционалдық стилистика. Стилистика ғылымының ұғымдары. мен категориялары туралы. Стилистикалық коннотация. Функциональдық стилистика. Ауызекі сөйлеу тілі. Ресми стиль. Ғылыми стиль. Публицистикалық стиль. Көркем әдебиет стилі (тіл). Тіл ярустары лингвистикасы. Грамматикалық стилистика. Безендіру стилистикасы.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Күшкінбаева К.Т.

Қазақ әдеби тілінің тарихы / История казахского литературного языка / History of the Kazakh Literary Language

Оқу мақсаты / Учебная цель

Курс түгелдей алғанда бұғынгі күні жалпы халық қолданып жүрген қазақ әдеби тілінің (ауызекі, жазба варианттарының) фонетикалық, лексикалық, грамматикалық жүйесін ғылыми-теориялық негізде танытуды мақсат етеді. Өткен ғасырдағы ғылым мен мәдениет салаларында етек жайған ақтандақтардың орнын толтыруға, халықтың шынайы рухани мұрасын сын көзбен қайта ой елегінен өткізіп, өзіне қайтаруға жағдай жасады. Көптеген жылдар бойы ұмыт болған жазушылар, ақындар, философтар, тарихшылар шығармашылығына әділ баға беріліп, бұрын «тыйым» салынған бір қатар мәселелер өзекті деп танылды.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар:

- ақын-жазушылардың шығармаларын толықтай біліп, қай ғасырға жататынын ажыратып, пәндегі ұғымдар мен категорияларды эстетика қағидаларымен танысады;
- тарихи әдеби процестердің негізгі ерекшеліктерін, оның әдебиет пен мәдениеттің келешектегі дамуына дүниетанымдық, көркемдік, ұлттық ерекшеліктерін, алдағы міндеттерін талдай алады;
- осы пәнде оқытылған барлық тақрыптарды толық зерттеп, ойын дәлелді, жан-жақты талдаулармен жеткізе біледі.

Пререквизиттері / Пререквизиты

Корпустық лингвистика

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Қазақ халқының рухани өмірінің көрінісі бол саналатын әр кездердегі әр алуан дәрежедегі, әр түрлі жағдайда сөз ұстаған арқалы ақындары мен тереңнен толғайтын абыз-жырауларының шығармашылық болмысы турасында белгілі бір жүйеге түскен сындарлы ұғым, білім қорын қалыптастыру. Халықтың ауыз әдебиеті мен жеке авторлар шығармашылығының рухани үндестік табуы арқылы жасалған асыл қазына – ұлт әдебиетінің нәрлілігі мен әрлілігіне түщіндыру арқылы, олардың туған ұлтына деген мақтаныш сезіміне дем беру, сол арқылы студенттердің санасын сәулелендіру.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тулегенова Ш.И.

Аудармашы жұмысындағы Интернет-технология / Интернет - технологии в работе переводчика / The Internet - technologies in work of the translator

Оқу мақсаты / Учебная цель

Аудармашылардың жұмысын оңтайландыру үшін қажетті қазіргі заманғы ақпараттық технологиялардың мүмкіндіктерімен менгеру

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар

- ақпараттық технологиялардың негізгі компоненттерін, IT-ны аудару үдерісіне енгізу кезеңдерін, аударма тәжірибесіндегі олардың орнын біледі;
- кәсіби аудармаға қойылатын талаптармен, машина аудармасының негізімен, терминологиялық деректер базасын құрастыру әдістерімен танысады;
- нақты аударма тапсырмаларын шешу үшін аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалануды үйренеді;
- мәтінді аудару саласындағы ақпараттық технологияларды игереді, электрондық сөздіктермен жұмыс істеу дағдыларын, энциклопедиялық және анықтамалық жүйелермен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастырады;
- қазіргі заманғы ақпараттық және библиографиялық мәдениеттің негіздерін менгереді.

Пререквизиттер / Пререквизиты

Қазақ тілінің фразеологиясы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Аудармашы ақпараттық-коммуникативтік кеңістіктегі қызмет субъектісі және объектісі ретінде. Тәжірибе-аудармашының кәсіби өсу мүмкіндігі ретінде ақпараттық-коммуникативтік және коммуникациялық технологиялар. Аудармашы мен ақпараттық технологиялардың тәжірибелік қызметінде шешім ретінде тривиалды емес міндеттер. Ақпараттық-коммуникациялық ортадағы қызмет ретіндегі аударма. Антиплагиат жүйесінде жұмыс мәтінінің бірегейлігін тексеру және жоғарылату.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмағамбетова З.Ж.

*Ілеспе аударма негіздері / Основы синхронного перевода/
Basics of simultaneous translation*

Оқу мақсаты / Учебная цель

Келіссөздерді, конференцияларды, халықаралық іс-шараларды аудару процесін жүзеге асыруда, ілеспе аудару шеберліктерін қалыптастыру мен аудармашының кәсіби этикасы және халықаралық сойлеу этикеті ережелерімен таныстыру болып табылады.

Оқыту нәтижесі / Результаты обучения

Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар

- ілеспе аударманың Қазақстанда пайда болу тарихын; ілеспе аударманың ерекшеліктерін; ілеспе аударма технологиясын; ілеспе аударамада қолданылатын тәсілдерді біледі;
- ілеспе аударманың практикалық дағдыларын және ілеспе аударма техникалық жабдықтарымен жұмыс жасау дағдыларын менгереді;
- ілеспе аударманың жазбаша, ізбе-із аудармадан айырмашылығын, сөйлеу этикетін, аудармашының өзін-өзі ұстауын, моральдық нормаларын игереді;
- теориялық білімдерін тәжірибемен ұштастыра отыра ілеспе аударманы жүзеге асыра алады.

Пререквизиттер / Пререквизиты

Аударманың теориясы мен практикасы

Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса

Ілеспе аударманың қыншылықтары мен ерекшеліктері. Ілеспе аударма аппаратасымен жұмыс жасау әдістері. Ілеспе аудармашы стратегиясы мен тактикасы. Ілеспе аударма дағдыларын қалыптастыру. Парактан аудару. Абзацты фразалық аудару. «Сыбырлау» техникасы. Қателерді талдау. Ілеспе аударма дағдыларын пысықтау ерекшеліктері.

Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы

Тасмағамбетова З.Ж.